

mooien zomermorgen aan de Loosdrechtse Plassen mijn Amsterdamse vriend mij een critiek voorlas. Daar, onder de elzestruik aan den wijden plas gingen mijn oogen open en niet zonder weemoed om het wegzinken van een stuk levensbeschouwing, maar ook eenigszins met het gevoel als van een vlinder, die uit zijn omhulsel wegvliegt naar het reine blauw, moest ik erkennen, dat de critiek raak sloeg.”

Noten:

1. *Dagblad van Gouda*, 11 oktober 1913.
2. *Dagblad van Gouda*, 27 oktober 1911.
3. *Dagblad van Gouda*, 13 april 1912.
4. *Dagblad van Gouda*, 15 maart 1913.
5. *Dagblad van Gouda*, 27 april 1912.
6. *Dagblad van Gouda*, 13 april 1912.
7. *Dagblad van Gouda*, 12 april 1912.
8. *Dagblad van Gouda*, 11 mei 1912.
9. *Dagblad van Gouda*, 25 mei 1912.
10. *Dagblad van Gouda*, 28 februari 1914.

* Gedeelten van dit artikel verschenen eerder in „*Tidings van Die Goude*”, mededelingenblad van de Oudheidkundige Kring „Die Goude”, januari 1991.

Een gezicht op Harmelen door Nicolaas Wicart

door drs J.W.C. van Schaik

Op deze tekening is het dorp Harmelen gezien uit het zuidwesten, ongeveer vanaf de Kerkweg. Van links naar rechts zijn zichtbaar: het dorp met de kerk, waarvan de toren slechts schematisch weergegeven is; de korenmolen aan de Rijn en de watermolen van het waterschap Bijleveld, thans de Adriaan genaamd.

Zoals bij de meeste tekeningen van Wicart is dit gezicht op Harmelen meer bedoeld als een romantische impressie dan als een nauwkeurige topografische weergave. De heuveltjes op de voorgrond dienen om het landschap diepte te geven.

Nicolaas Wicart werd op 24 maart 1748 in de Utrechtse Catharijnekkerk gedoopt als zoon van Andries Wicart en Anna Christina Meijbergh. Hij was gehuwd met Johanna Margrieta Geerling. Wicart overleed te Utrecht op 5 november 1815.

Tussen 1777 en 1784 was hij, als porseleinschilder, werkzaam bij de Loosdrechtse porseleinfabriek van ds Joannes de Mol.

Nicolaas Wicart is echter vooral bekend geworden als aquarellist van talloze sfeervolle pastorale landschappen in de provincie Utrecht. Bij de veiling van de collectie Nijland, in 1908, werden van hem geveild gezichten op: Benschop, Bunnik, Houten (2 ×), Loenen, Odijk (2 ×), Rhenen, Tienhoven a.d. Lek, Honswijk, Westbroek, Wijk bij Duurstede en IJsselstein.

In het begin van de 19e eeuw werd al vermeld dat vele van zijn tekeningen, in lijsten achter glas gezet, tot versiering van interieurs gebruikt werden; een omschrijving die ook van toepassing is op de hierbij gereproduceerde tekening.

Gezicht op het dorp Harmelen, einde 18de eeuw. Nicolaas Wicart, pen in zwart, penseel in grijs, voorstelling 285 × 426 mm., blad 410 × 540 mm., watermerk: D & CB in gekroond schild met dubbelkruis (D & C Blauw). Opschrift verso: „'t Dorp Harmelen”, Particuliere collectie. Herkomst: Verzameling A.J. Nijland, Veiling A.J. van Huffel, Utrecht 29-30 oktober 1908 (nr 178 f 1,10).

Foto: G.Th. L.M. Delemarre, Kunsthistorisch Instituut Utrecht.

Literatuur

Catalogus van den topographische atlas van Utrecht (etc.), (Utrecht, 1908).

Zappey, W.M., A.L. den Blaauwen, A.W.A. van der Goes, A.C. Pronk, *Loosdrechts porselein 1774-1784*, (Zwolle, 1988).

Akten van indemniteit van Waarder (9)

door L.C.I.M. Peters

1791

413 Pieter en Cornelis *Verdouw*, vr en kind.

414 Jannigje *Scheer* en twee kinderen Clasina en Annigje. Vertr. 30-9-1807.